

מה זה ציוני?

מכריחים אותי לכתוב משהו על הקונגרס הציוני. אין לי מה. אין לי מושג מיהו ציוני. בטכס הפתיחה דחפו לידי 250 חוברות-הסברה. קראתי. עכשו גם אין לי מושג מיהו יהודי. הרצל מת. מה כותבים? הכובע של רוז האלפרין מסתיר את כל הממשלה. למה נותנים לה לשבת בשורה הראשונה? במסדרונות הקולוסאליים של בנייני האומה מוכרים ספרים, בהנחה של 30 אחוז זקילו. ארבעים שעות של מוות. תינוקות. בשיירת מוות. הנידון למוות. חורבן יהדות צ'כוסלובקיה. תותים בדרכי המוות. ניצלתי מציפורני המוות. אשה מוכרת פרחים מיושבים מציון. המציר צים, כלניות, נרקיסים, עשב. יבלית. מי רוצה סיכות-זיכרון? לזכר מרד גיטו וארשה? לזכר מאידאנק? לזכר טראבלניקה? מי רוצה סיכות מוות על החזה? יש, יש הכל. רק תגידו. הקירות מכוסים בתמונות-ענק. ילדים קוטפים תפוזים. זקנים רוקדים הורה. איש המתפוצץ מצחק נוהג בטראקטור. מה מצחק אותו כל כך? אשה חולבת פרה, או אולי פרה חולבת אשה. קשה לדעת. צה"ל וטאנקים. חייל עברי יורה בערבים.

אולי אכתוב על ארתור. ארתור היפה! מה עושה כאן ארתור בן-נתן, המנהל הכללי של משרד הבטחון?! הוא לא יודע בעצמו, הוא מתנצל. שלחו לו הזמנה. אבל מה, הוא תמיד היה בעד הציונות, וגם בעד טניס. הוא סבור שטניס הוא מישחק הרבה יותר מרתק מגולף. איך אפשר בכלל לשחק גולף?!

ארתור היפה, שאשתו קוראת לו אושר, מסייר בעיניים מאוכזבות בין 3000 המזומנים, הממתינים בכיסאות לנשיא המדינה, המנהל-הכללי היפה ביותר במדינה נאנה. הפרוות מהקונגרס הציוני הראשון, הוא מדווח לי בצער תהומי, "גם הנשים". למה אין בקונגרסים נשים יפות? כל ציונית חייבת להיות מכוערת?

הרצל מביט בתוכחה אילמת מהבמה. ארתור נזכר. יש לו בדיחה ציונית. באמצע השיעור שואל המורה הכעוס מי אמר עכשו "אין זו אגדה". תלמיד אחד עונה: הרצל. המורה אומר: "הרצל, צא החוצה!"

ילדים נקיים ובריאים שרים שאו ציונה נס ודגל, ומניחים סלי-פרחים על הבמה. ראש העיריה, מרדכי איש-שלום, מספר למוזמנים, לנשיא ולראש-הממשלה, כמה יפה היה טיולו האחרון למכסיקו. איזה הרים! איזה נוף! תבקר פעם!

כולם מעדיפים לבקר במוזון. הקונגרס מת-חלק לשניים: אנשים ישנים ואנשים אוכלים. יש המתמסרים לשני התפקידים. גומרים לאכול והולכים לאולם המחומם לישון. נעים להיות ציוני.

"הציונות היא דבר חשוב מאד", מסביר מרצה באוניברסיטה לנערה יפה, דוחף אותה לקיר צדדי ומנסה לנשקה. יגאל אלון ומנהל משרדו, עודד מסר, עוברים. מסתכלים. מסר אומר מזועזע: "אולי לא ידוע לך, אבל כאן הקונגרס הציוני הכ"ו. מה יגידו עליך?" "יגידו שיש לו טעם טוב!" עונה שר-העבודה, והולך למוזון.

שם כולם מתנשקים. שם מותר. אייזנברג את רובינשטיין. רבינוביץ את קאבאלרצ'יק. הם לא ראו זה את זה מאתיים שנה, אולי אלף. בשנה הבאה הם יעלו לישראל, הם אומרים. הם אמרו כך גם בקונגרס שעבר. סיפרו לי שהפעם יש

גם צעירים בקונגרס. ראיתי רק אחד. זה היה פרס.

כל המקופחים בעולם מסתובבים במסדרונות הקונגרס ומחלקים כרוזים על אפליות. רפאל בן-קיקי, בן 43 מטבריה, דוחף כרוז לידו של הראב"י נוסבאום מהוליבוד. בכרוז כתוב שראש עיריית טבריה האשכנזי שלח לפני עשר שנים את בן-קיקי למוסד בעכו. בן-קיקי רוצה לדעת למה שלחו אותו לפני עשר שנים למוסד? מה, הוא משוגע? הוא נראה כזה? באמריקה גם עושים דברים כאלה?

אנשים קטנים, כחולים מקור, מכורבלים ב"מעילים, מחלקים כרוזים בשער. גם הם מקור פחים. יש להם בתים, אבל למה הממשלה יצרה את חוק הגנת הדייר? אשכול חולף ואשה צר עקת לעברו: "בעלי היה חבר של הרצל! יבוטל חוק הגנת הדייר!"

"יבוטל! יבוטל!" צועקים כל האנשים שלה. יש מיליון פינות. בכל פינה עומד ספרדי-טהור מקופח ודוחף כרוזים לציונים. ספרדים צפון-אפריקאיים מחלקים כרוזים נגד שאר ה"ספרדים. שאר הספרדים מחלקים נגד גולדמן.

"כ"ח חזן ויערי והציר שלונסקי מספרים בדיחות על גולדמן. הם לא מבינים אותו. הוא רוצה לחסל את הגולה. הוא גם אומר שבלי הגולה תחוסל ישראל. מה הוא רוצה?"

"אני חושב שאני יודע מה הוא רוצה." אומר יערי. "הוא צריך גולה חדשה שתעזור לישראל

הקונגרס הציוני הכ"ו

להיבנות. עד כדי כך שישראל תוכל לעזור לגור-לה להיבנות, כדי שהיא תוכל לעזור לישראל להיבנות, כדי שהיא תוכל לעזור לגולה ל"היבנות."

חזן אומר שהציונות של גולדמן היא שני קווים מקבילים שלעולם לא ייפגשו. מפני שאם הם ייפגשו הוא יהיה מחוסר-עבודה. שלונסקי מת משעמום. הוא יושב בצד ומחבר הברקות. אין לו משהו אחר לעשות. הוא גמר לישון. הוא כבר אכל. לבנייני האומה הוא קורא "בנייני המהומה". לצלם הוא קורא "כייס-פרצופים".

מה זה ציונות? "או!" עונה שלונסקי. "זאת שאלה מסובכת."

אף אחד אינו יודע מה זה. או כל אחד יודע שזה דבר אחר. ארתור היפה, למשל, חושב שזו

בדיחה. שלום זיסמן אומר שזה לא בדיחה, זה עונה הרבה מיליונים.

חזן חושב שזה יהודי העולה לארץ. דוקטור ליאון בקס מבואנוס-אירס חושב שציוני הוא יהודי. מיהו יהודי?

"היי", זורק לעברי ציוני אחד, בעל שערות מלוקקות עם שביל בצד ומאסטיק מנטה בפה. הראב"י מאקס נוסבאום. הוא גייר את הטיילור, את סמי דייוויס ואת מיי בריט. יש לו מועמדות חדשות בהוליבוד. הוא אינו רשאי לגלות. הוא אומר שהוא דיסקרטי כמו גניקולוג.

בתום הנאומים ישבו כולם בעיניים עצומות. הרצל היה היחיד בעיניים פקוחות. אבל הוא היה מת.

אחרי-כך הלכתי הביתה. אני חושבת שציונות זו פרנסה.

גסטאפו לחתולים

ביום ראשון מתו חמש חתולות ברחוב רופין 14, בתל-אביב. העיריה הרגה אותן. היא לא היתה צריכה לעשות זאת. לא את החתולים של פרנציסקה וגיול גולדברג, שאין להן כלום בחיים, חוץ מחתולים.

לא הספקתי להיות בהלוויה, אבל שלושה ימים אחרי-כך הלכתי לבקר את המשפחה המת-אבלת. האחות פרנציסקה וגיול כסופות השיער וטובות הלב. הן מרומניה, ושם גם היה להן, פעם, בעל וילדים וטיפה של אושר.

היו להן תשע חתולות לפני שבוע. ביום ראשון הרגה העיריה חמש מפני שהשכן מרופין 12 כתב מכתב שהחתולות מפריעות לו לישון בלילה. פרנציסקה שכבה אחרי-כך יומיים חולה. גיול, הצעירה יותר, שכבה רק יום וחצי. הן פתחו לי את הדלת עם עיניים נפוחות.

על הרדיו ישבה חתולה והאזינה לתחזית מזג-האוויר. היו לה עיניים צהובות, אף וורוד, ושן אחת בולטת מהשורה כשהיתה צוחקת. היא הביטה בי בשעמום.

"זאת פולה", אמרה פרנציסקה בקול רך. פולה ואני לחצנו ידיים. היא פיהקה ופרנציסקה התנצלה בשמה ואמרה שהיא מרגישה לא טוב. שגם היא בלעה את הבשר המורעל של הגסטאפו של העיריה, אבל פרנציסקה הו" ציאה זאת מפיה ברגע האחרון.

מרי אנטואנט שכבה במיטה, "כל היום היא רק שוכבת במיטה ומסתכלת עלי", העירה פרנציסקה בגאווה-אם. היתה לה אוזן אחת שחורה ואחת לבנה. הזנב היה מנומר. באוזן השחורה היה לה טיק, וכל דקה, בערך, היה התנוך העליון מנתר בעצבנות. גיול סיפרה שזה מה-גסטאפו של העיריה. הגסטאפו התפרץ לאמבטיה ורצה להרעיל גם את מרי אנטואנט שהתחבאה בארון האוויר בכביסה המלוכלכת. היא ניצלה איכשהוא. אבל מאז יש לה טיק באוזן השחורה.

עוד חתולה אחת, שר'לה, ישבה על הארון וגיינגיית אחת, סינוריינה, על המקרר. "הבית ניראה לנו עכשיו ריק", סיפרה גיול ביגון וגערה בפולה שתשב בשקט, מפני שברגע זה היא קפצה פתאום מהרדיו על השולחן. הן הראו לי צילומים של אירמה-לה-דוס שהורעלה ביום ראשון בבוקר. חתולה יפה, אמרתי. פרנציסקה הוסיפה שגם חכמה. היא חיסלה את כל העכברים ברחוב.

אבל העיריה כפויית-הטובה כרגיל, לא העריכה את שירותה של אירמה. שלושה רוצחים במגפיים שחורות גבוהות דפקו ביום ראשון בבוקר על הדלת של גיול ופרנציסקה וצעקו "כל החתולות החוצה!"

גיול ופרנציסקה בכו. התחננו שהגסטאפו ירחם עליהן, ושיפסקו להרעיל את החתולות שלהן. שהן אינן מפריעות לאיש. שהן נימצאות כל היום בחדר. השכנים מהקומה השניה ירדו וביקשו רחמים. השכנות מהקומה השלישית ירדו וביקשו רחמים. אפילו השכנים ממול. אבל הרוצחים אמרו פקודה זאת פקודה. אנחנו רק בורג קטן.

החתולות פירפרו שלוש דקות. השכנים מכל הבית עמדו סביב והסתכלו. פרנציסקה אומרת שלכולם היו דמעות. אירמה לה-דוס חזלה הראשונה לפרפר והביטה בעיניים עצובות על פרנציסקה. פתאום היא קמה. צעדה עוד כמה צעדים, ונפלה שוב. הפעם מתה באמת.

העיריה לא היתה צריכה לעשות זאת. באמת שלא. לא את החתולים של פרנציסקה וגיול.